

Focus gevraagd voor groei R&D

Van de hoofdredactie

maandag 19 oktober 2015

De timing kon niet beter. Maandag bracht het Rathenau Instituut een rapport uit waaruit blijkt dat de concurrentiepositie van Nederland achteruit holt doordat steeds meer bedrijven nieuwe producten en technologieën in het buitenland ontwikkelen. De oproep: er moeten meer bedrijven gevonden worden die in Nederland innoveren.

Op hetzelfde moment maakte de TU Eindhoven bekend dat Nederlandse multinationals zoals ASML en Philips miljoenen investeren in promotieplekken. Een voorbeeld van hoe het moet.

Toch kan het bericht de grotere trend niet verbloemen: investeringen in nieuwe producten en technologie laten zich niet tegenhouden door de grens. Een hoofdkantoor in Nederland is allang geen garantie meer voor een grote pot onderzoeksgeld. Multinationals gaan op zoek naar het beste talent en de juiste netwerken. Hoe dichter ze bij de klant kunnen zitten, hoe beter.

De strategie 'Refresh in the West, grow in the East' is veelzeggend: bestaande onderzoekscentra worden up-to-date gehouden, maar zodra er een lab nodig is om nieuwe technologie te ontwikkelen, liggen alle opties open.

Deze realiteit drukt politici met de neus op de feiten. Zij hebben afgesproken dat Nederland over vijf jaar 2,5% van het bruto binnenlands product aan onderzoek en ontwikkeling moet besteden. De investeringen blijven nu steken op 1,98%. Daarvan is de helft afkomstig van bedrijven. Van de overheid gaat de eindsprint niet komen.

De oproep van het Rathenau Instituut om structureel meer aandacht te besteden aan het binnenhalen van buitenlandse bedrijven die bereid zijn om in R&D te investeren, valt dan ook te prijzen. Dit is nu een taaie klus: de Netherlands Foreign Investment Agency, belast met het aantrekken van buitenlandse investeerders, haalt vooral veel hoofdkantoren, fabrieken en datacentra binnen. Slechts een klein deel van alle directe investeringen levert onderzoeksbanen op.

Om R&D-bedrijven aan te trekken zijn regie en coördinatie nodig. De huidige verspreiding van innovatieve broedplaatsen over het hele land, de wirwar van publiek-private samenwerkingen en de hoeveelheid aan innovatiepotjes is aan een ceo van een multinational niet uit leggen.

Dit is het dagelijkse commentaar van de hoofdredactie van het FD